

Sygn. akt III CZ 49/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi D.S. o wznowienie postępowania w sprawie
z powództwa D.S.
przeciwko M. S.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 listopada 2016 r.,
zażalenia skarżącej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] w
z dnia 18 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa .../16,

1) oddala zażalenie;

**2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...] r.
pr. Ł. B. wynagrodzenie w kwocie 2070,- (dwa tysiące
siedemdziesiąt) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT z
tytułu udzielenia skarżącej nieopłaconej pomocy prawnej z
urzędu w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem
Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę D.S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 22 marca 2016 r. sygn. I ACa .../15 uznając, że powołana przez skarżącą ustawowa podstawa wznowienia w postaci pozbawienia możliwości działania i naruszenia praw do obrony (art. 401 pkt 2 k.p.c.) faktycznie nie zachodzi.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca zarzuciła naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. przez odrzucenie skargi o wznowienie postępowania, mimo że żadna okoliczność objęta hipotezą tego przepisu nie zaistniała i wniosła o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Jak przyjęto w orzecznictwie Sądu Najwyższego, skarga o wznowienie postępowania nie opiera się na ustawowej podstawie w rozumieniu tego przepisu zarówno wtedy gdy przytoczona w niej podstawa nie odpowiada wzorcowi którejkolwiek z podstaw wznowienia (art. 401, 401¹ i 403 k.p.c.) jak i wówczas, gdy podstawa ta odpowiada wprawdzie temu wzorcowi, lecz w sposób oczywisty w rzeczywistości nie wystąpiła (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CZ 35/12, nie publ.). Ten dominujący pogląd przyjmuje, że badanie oparcia skargi na ustawowej podstawie nie ogranicza się do kontroli, czy wskazane w skardze okoliczności odpowiadają ustawowym podstawom wznowienia, ale obejmuje również ustalenie, czy podstawa rzeczywiście istnieje.

Skarżąca w zażaleniu wywodzi, że wskazała jako podstawę wznowienia fakt, iż została pozbawiona możliwości działania i nie była należycie reprezentowana wskutek odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu w postępowaniu apelacyjnym. O braku należytej reprezentacji można jednak mówić wtedy, gdy osoba fizyczna nie ma zdolności procesowej i działa za nią osoba, która nie jest jej przedstawicielem ustawowym albo osoba, która w świetle przepisów prawa materialnego nie mogła jej reprezentować, jak również wtedy,

gdy za stronę działa pełnomocnik nienależycie umocowany. Nie wypełnia tej podstawy sytuacja, gdy strona działa w sprawie samodzielnie i nie ma pełnomocnika procesowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., nie publ.). Ustanowienie dla strony postępowania pełnomocnika z urzędu stanowi dyskrecyjne uprawnienie sądu i tylko wyjątkowo może być podstawą wznowienia z przyczyny pozbawienia strony możliwości działania. Powołanie przez skarżącą we wniosku jako przyczyny wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu apelacyjnym faktu wyjazdu za granicę na bliżej nieokreślony czas (k. 780) wyklucza uznanie, że odmowa jego ustanowienia wyczerpuje powołaną przesłankę wznowienia postępowania rozumianą jako całkowite pozbawienie strony możliwości obrony jej praw przed sądem wskutek naruszenia przez sąd przepisów postępowania. Wyjazd za granicę na czas bliżej nieokreślony nie stanowi też przeszkody o charakterze kwalifikowanym w stawiennictwie na rozprawie, a więc nie przewyciężenia i nie uzasadnia ani zawieszenia postępowania ani zastosowania art. 214 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., rozstrzygając o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie § 8 pkt 5 i 14 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 oraz § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1805).

jw

kc